

FÖR UTLANDSSVENSKAR SEDAN 1938

SVENSKAR

NUMMER 03 ÅR 2012 | WWW.SVIV.SE

I VÄRLDEN

ÅRSMÖTE

Årets Svensk i
Världen prisas

HÖGST BETYG
UTLANDSSKOLOR

SEMINARIUM OM

HEM- VANDAR- GRUPPEN

Vem bryr sig när du
flyttar hem till Sverige?

EUROPA

HUR SKA DET GÅ?

SAMT NYHETER, SKATTEFRÅGOR & VIMMEL!

50 YEARS OF EXCELLENCE IN TEACHING SWEDISH 1963 - 2013

Uppsala International Summer Session arrangerar varje år intensiva sommarkurser i det svenska språket samt kurser i svensk historia, samhällskunskap och kultur. Varje år deltar cirka 240 personer från 40 olika länder i ålder från 18 till 65 år. Vi erbjuder även specialkurser för utlandssvenska ungdomar!

DATUM 2013: 17 juni – 5 juli, 7 juli – 26 juli, 28 juli – 16 augusti. 3, 6 eller 9 veckor !

NIVÅER I SVENSKA: Alla – från nybörjare till mycket avancerade.

UNDERVISNINGSSPRÅK: Svenska. Engelska används sällan och endast på nybörjarnivå.

LÄRARE: Mestadels universitetslektorer. Alla lärare har specialutbildning i att undervisa svenska som främmande språk och har erfarenhet i att undervisa i ämnet på akademisk nivå.

KLASSER: Undervisning äger rum måndag– torsdag. Fredagar används till utflykter till historiska och kulturella platser och sevärdheter.

ÖVRIGA KURSER: Förutom kurser i det svenska språket erbjuder vi kurser med anknytning till svensk historia, kultur och samhälle – på svenska eller engelska. Följande kurser erbjuds: Sweden, from the Cradle to the Grave, Arts in Sweden, Swedish Film, Den svenska välfärdsstaten, History of Sweden, Cornelis Vreeswijk, ett liv i sånger och texter, Modern svensk litteratur.

För information:
director@uiss.org
eller vår hemsida:
www.uiss.org

Applying to UISS does not mean that you are simply signing up for an intensive course in the classroom. You also get a chance to really live the Uppsala life and to really be Swedish.

UISS is a comprehensive and well-developed program. I have a Finnish mother and Swedish father, and had never taken a formal lesson in Swedish, though I consider myself fluent. I chose Svenska för utlandssvenska ungdomar and Det moderna svenska samhället as my courses, and I participated in the Lapland trip. Whether you start as a beginner in Swedish or you just wish to refine some grammatical nuances, UISS offers a class for you. The classes and teachers were amazing, and the Lapland trip was simply an unforgettable and incredible experience.

UISS is not just about learning the Swedish language. I highly recommend UISS, and will try to get back to Uppsala soon. If I were to give any advice would simply be this: do not hesitate to take advantage of all the possibilities UISS offers!

Emmie Derbäck, 19, student, utlandssvensk, U.S.A. UISS 2012. emd58 @ georgetown.edu

TIDNINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

ANSVARIG UTGIVARE
Karin Ehnбом-Palmquist

REDAKTÖR
Louise Ling-Vannerus
redaktor@sviv.se

ART DIRECTOR
Louise Ling-Vannerus

ANNONSER
UH Marketing AB
Urban Hedborg, Box 128
183 22 Täby
Telefon +46 (0)8-732 48 50
Fax +46 (0)8-732 69 46
E-post urban@uhmarketing.se
Webbplats www.uhmarketing.se
Prenumerationen är gratis!

FÖRENINGEN SVENSKAR I VÄRLDEN

- UNDER KUNGLIGT BESKYDD

GENERALSEKRETERARE
Karin Ehnбом-Palmquist

STYRELSE

Michael Treschow, ordf., Steve Trygg, vice ordf., Karin Ehnбом-Palmquist, gen.sekr., Anna Belfrage, Michael Daun, Claes-Johan Geijer, Kai Hammerich, Lennart Koskinen, Birgitta Laurent, Tove Lifvendahl, Åsa Lena Löf, Karin Nordlund, Barbro Sachs Osher, Staffan Paues, Annika Rembe & Helena Stålnert.

Medlemsavgifter
Enskild 500 kr, Familj 600 kr,
Studerande 250 kr
Ständig medlem 10 000 kr

Betalningsinfo
Plusgiro: 504-1 Bankgiro: 732-0542
IBAN: SE74 5000 0000 0521 3100 1002
SWIFT: ESSESESS

Läs tidningen på nätet!
www.sviv.se

ADRESS

Box 5501,
114 85 Stockholm.
Besöksadress: Näringslivets Hus
Storgatan 19, Stockholm
Telefon 08-661 50 10
Fax 08-660 52 64

E-post svenskar.i.varlden@sviv.se

Webbplats www.sviv.se

FÖRENINGENS FLAGGSYMBOL
Carl Fredrik Reuterswärd

SVENSKAR I VÄRLDEN NUMMER 03 ÅR 2012

4. LEDAREN

5. NYHETER

8. HEMVÄNDARGRUPPEN

Vem bryr sig när du flyttar hem till Sverige? Hemvändargruppen ordnar seminarium för att lyfta frågan.

11. NYA I STYRELSEN

Tre nya styrelsemedlemmar kommer nu att bidra till organisationens utveckling.

12. VÄLBESÖKT ÅRSMÖTE

Rapport om arbetet som gjorts, en tuff ekonomi, nya styrelsemedlemmar samt framtida planer.

14. SEMINARIUM OM EUROPA

Årets seminarium blev väldigt uppskattat med späckat program och intressanta talare - inte minst årets Svensk i Världen.

20. KONSERT

Årsmötet efterföljdes av en konsert med mycket talangfulla, unga musiker.

FRÅGOR & SVAR

Kerstin Gustafsson

Sid 22.

SKATTER & EKONOMI

Cecilia Gunne

Sid 24.

UNGDOMSOMBUDET

Johannes Danielsson

Sid 26.

Kära läsare!

Välkommen till det andra numret av
Svenskar i Världens digitala tidning!

GENERALSEKRETERAREN HAR ORDET

Här finner du fyllig information och bilder från de intressanta och roliga årsmötesdagarna i Stockholm i augusti.

Så glädjande att så många av våra medlemmar och vänner hade hörsammat inbjudan till de olika dagarna och stort tack till alla medverkande som på olika sätt bidrog till programmet. Detta var min tredje sommar med SVIV och jag tycker nog att årets program var det allra bästa hittills. Det blir en utmaning att höja ribban ytterligare nästa sommar när det är dags för det fjärde Utlandssvenskarnas Parlament.

Parlamentet är vårt unika tillfälle att framföra önskemål och krav på förbättringar för utlandssvenskarnas villkor. Mer om detta längre fram.

För ögonblicket återupplever vi många glada stunder från i somras i Louise Ling-Vannerus reportage från de olika dagarna och Kerstin Alms (Mamarazzi) fina bilder.

Om ni läsare har bilder och texter från svenskaktiviteter på era orter tar vi gärna emot dem för publicering på hemsidan, respektive landsida eller i nästa nummer av tidningen. Jag tar gärna emot mail på karin@sviv.se

Svenskar i Världen arbetar vidare med olika angelägna frågor. En som berör många medlemmar är SINK-skatten, där ju tyvärr den utlovade sänkningen drogs tillbaka av regeringen förra året. Våra fortsatta kontakter med Finansdepartementet har ännu ej givit resultat på detta område och i årets budgetproposition finns inget förslag om sänkning av SINK-skatten med (och endast en marginell sänkning av skatten på

garantipensionen i Sverige). Se lakoniskt svar från Finansdepartementet på sidan 6. Men vi fortsätter oförtrutet att lobba för en sänkning nästa år.

En annan angelägen fråga är hur de 20 000 svenskar som varje år återvänder till Sverige ska bättre tas tillvara på den svenska arbetsmarknaden.

Läs vidare i intervjun med Hemvändargruppens ordförande Staffan Paues (sidan 8). Och om du befinner dig i Stockholm den 25 oktober, 2012 är du hjärtligt välkommen att delta i seminariet: "Hur global är Sveriges arbetsmarknad? Globala svenskar – en dold och outnyttjad resurs" som Svenskar i Världen anordnar tillsammans med Ernst & Young klockan 9.00-12.00.

Många hälsningar från ett Stockholm i höstfärger,

Karin Ehnbo-Palmquist
Generalsekreterare

KARIN EHNBOM-PALMQUIST | GENERALSEKRETERARE FÖR SVENSKAR I VÄRLDEN

E-post karin@sviv.se | Webb www.sviv.se

BANQUE CARNEGIE
LUXEMBOURG

Det är en fråga
om förtroende
och kompetens

Vision och tradition

Att bli kund i Banque Carnegie är att välja en exklusiv, oberoende privatbank med få kunder per portföljförvaltare.

Banque Carnegie kombinerar den lilla bankens närhet till kunden och de korta beslutsvägarna med Carnegiegruppens stora resurser vad gäller analys och värdepappershandel, främst på de nordiska marknaderna.

Besök gärna vår hemsida www.carnegie.lu och informera Dig om Banque Carnegies privatbankstjänster.

Kontakta Anders Lindbergh (+352 40 40 30 274), så berättar vi mera.

BANQUE CARNEGIE LUXEMBOURG S.A.

5, PLACE DE LA GARE
PO BOX 1141 L-1011 LUXEMBOURG
TEL+352 40 40 30 1
www.carnegie.lu

/// NYHETER

Remissyttrande gällande promemoria för blåkortsdirektiv

Svenskar i Världen har avlämnat ett remissyttrande gällande departementspromemorian 'Genomförande av blåkortsdirektivet' (DS 2012:28)

Här konstaterar organisationen bland annat följande: Svenskar i Världen värnar om ökad rörlighet och ställer sig positiv till att inresa och rörlighet för högkvalificerade arbetstagare från tredje land förenklas. Blåkortet är värdefullt för främjandet av Sveriges och Europas position i konkurrensen om kompetent arbetskraft. Maximal giltighetstid på fyra år för blåkort, enligt direktivet, är väsentligt för att stärka Sveriges attraktionskraft i konkurrensen om den globala kompetensen, samt för att svenska arbetsgivare ska nyttja möjligheterna som kortet innebär. Rätten för närmaste familj (maka/make och barn) att få uppehållstillstånd är en förutsättning för att locka högkvalificerad arbetskraft till Sverige. Ett

beslut om att uppehållstillstånd för familjemedlemmar skulle kunna få ta upp till sex månader skulle kunna innebära en för lång väntetid.

Svenskar i Världen tillstyrker förslaget att regelverket beträffande bestämmelserna för EU-blåkort bildar ett eget kapitel i utlänningslagen.

Utrikesminister Carl Bildt och honorär generalkonsul David Dangoor.

Carl Bildt återinvigde residenset i New York

Utrikesminister Carl Bildt har återinvigt residenset i New York på 600 Park Avenue efter omfattande renoveringar.

Nuera är det svenske FN Ambassadören som bor där (sedan generalkonsulatet lades ner för två år sedan).

Tanken är att representationsdelen i den välkända byggnaden ska kunna utnyttjas även av Sveriges Ambassadör i Washington, Jonas Hafström, för att främja svensk kultur och handel.

Utrikesministern invignings-talade tillsammans med Ambassadörerna Mårten Grunditz och Jonas Hafström. Honorär generalkonsul i New York är

affärsmannen David Dangoor, som också var med. Särskilt inbjuden gäst var HKH Prinsessan Madeleine och från Sverige kom även biståndsmminister Gunilla Karlsson och gräddan av företrädare för svenskolonin och amerikanska Sverige-vänner deltog.

Samlingspunkt

Generalsekreterare Karin Enbohm-Palmquist som företrädde Svenskar i Världen, träffade många SVIV-vänner och medlemmar, som gladdes åt att de vackra lokalerna med svenska traditioner nu återigen kommer till användning och kan bli en samlingspunkt för Sverige i New York.

Ingen sänkning av SINK-skatten

I vårt oförtröttliga arbete att få SINK-skatten sänkt har Svenskar i Världen ånyo kontaktat Finansdepartementet och ställt frågan när vi kan vänta en sänkning av SINK-skatten eller om frågan återigen fått låg prioritet? Den 13 april, 2011 kom en promemoria från Finansdepartementet där det föreslogs en sänkning av SINK-skatten från nuvarande 25 till 20 procent men i höstbudgeten fanns inte någon sänkning med.

Vi fick följande svar från Finansdepartementet:

”En förutsättning för att sänka den särskilda inkomstskatten för utomlands bosatta är att den sker i samband med en förstärkning av jobbskatteavdraget. För båda dessa reformer gäller som förutsättning att det bland annat uppkommer ett varaktigt reformutrymme. Något sådant utrymme bedömdes i budgetpropositionen för 2013 för närvarande inte finnas. Det är således skälet till att denna skatt inte har sänkts.”

Ny rapport om svenska skolor i utlandet

Över 1 400 elever som bor utomlands med sina vårdnadshavare, fick undervisning i en svensk utlandsskola under läsåret 2011/12. Fördelat på 12 länder bedrivs reguljär undervisning i 19 skolor visar Skolverkets senaste rapport om svensk utlandsundervisning.

rapporten redovisas statistik om lärare och elever, skolornas lokalisering samt uppgifter om betyg och kostnader vid svenska utlandsskolor.

Flest svenska utlandsskolor finns i Europa

Av de 19 svenska utlandsskolor som bedriver reguljär undervisning på grundskolenivå finns 15 i Europa. Det finns både små och stora skolor där antal elever per skola varierar mellan 18 och 255. Skolorna i Brys-

sel och London är de som har flest elever. Vid 13 av skolorna finns även elever i förskoleklass. Antalet grundskoleelever totalt i utlandsskolorna var 826 läsåret 2011/12.

Skolorna i Bryssel, Paris, Fuengirola, Madrid, London och Nairobi bedriver även reguljär undervisning på gymnasienivå. Antalet elever i gymnasieskolan var 493 läsåret 2011/12. Flest elever fanns i London.

Genomsnittliga betygen är högre än i Sverige

Det genomsnittliga meritvärdet för elever som fick slutbetyg från grundskolan läsåret 2010/11 var 261,8. I Sverige hade elever som slutat grundskolan ett genomsnittligt meritvärde på 210,6. Den genomsnittliga betygspoängen för elever som fick slutbetyg från gymnasieskolan var 16,8. Motsvarande betygspoäng för

elever vid gymnasieskolor i Sverige var 14,1.

Den totala kostnaden för samtliga verksamheter vid svenska utlandsskolor uppgick läsåret 2010/11 till 157 miljoner kronor. Av genomsnittskostnaden per elev gick 58 procent till undervisning, 16 procent till lokaler, 5 procent till läromedel samt 21 procent till övriga kostnader.

Förenklade krav för studiemedel

Kravet som Centrala Studiemedelsnämnden, CSN haft på att svensk som tagit 'studentexamen' i utlandet, ska ha varit i Sverige minst två år inom de senaste 5 åren för att få studiemedel/lån är nu upphävt genom ett EU-beslut. En sådan regel hämmar rörligheten inom EU. Ändring har redan genomförts av CSN.

I härlig miljö i centrala Berlin erbjuder Svenska Skolan

- Svensk läroplan med individuellt anpassad tyskundervisning och förstärkt engelska.
- Åldersintegrerat låg- och mellanstadium
- Handledning för högstadiel elever i samarbete med Sofia Distans
- Kompletterande svenska, från förskole- till gymnasienivå.
- Fritidsverksamhet måndag - fredag.

Kontaktperson: Eva Gripenstad
 Telefon: +49 (30)86 49 59 30
 Fax: +49 (30) 86 49 59 31
 E-mail: info@svenskaskolan-berlin.de
 www.svenskaskolan-berlin.de

Söker du ett av
 våra ombud?

www.sviv.se

Är du intresserad av
 att bli ombud?

Maila oss på: sviv@sviv.se

På Hemvändargruppens agenda:

Öka intresset för svenskar som flyttar hem!

TEXT LOUISE LING-VANNERUS

Tidningen Svenskar i Världen har fått en pratstund med Staffan Paues, styrelseledamot och initiativtagare till Svenskar i Världens arbetsgrupp Hemvändargruppen.

Berätta vad Hemvändargruppen är!

Hemvändargruppen är en ideell grupp som startades för ett år sedan i syfte att hjälpa människor som återvänder från en längre vistelse utomlands. Jag har själv återvänt till Sverige och kände att jag och många andra inte får något som helst stöd och hjälp från myndigheter utan förväntas klara oss själva både med jobb och praktikaliteter. Men det kan vara väldigt svårt

om du bott borta en längre tid och det samhälle du lämnade nu är ett helt annat. Dessutom saknar man oftast ett kontaktnät som kan visa vägen och bistå hemvändarna i olika frågor, berättar Staffan.

Hur många hemvändare är det vi talar om?

– Idag har vi årligen cirka 20 000 hemvändande svenskar där 95 procent är under 60 år dvs. arbetskraft med utlandserfarenhet som skulle kunna bidra mycket i arbetslivet. Dessa människor går inte igenom Migrationsverket utan glider in i stort sett obemärkt med sina svenska pass. Då de inte har någon registrerad inkomst kan de inte teckna abonnemang för vare sig telefon eller tv mm.

Vad kan ni göra för denna, vår största invandrargrupp?

Rent konkret har vi börjat med att utarbeta do-

kumentet Råd & Tips som vi lagt ut på Svenskar i Världens hemsida www.sviv.se

Dessutom jobbar vi mycket med att skapa opinion – att hemvändande svenskar visst är något att satsa på!

Hemvändargruppen anordnade därför i våras ett seminarium i riksdagen för att informera politiker och experter om att denna invandrargrupp finns men inte tillvaratas (som beskrevs i förra numret av Svenskar i Världen). Man diskuterade begreppet "cirkulär migration" som innebär att en person vid mer än ett tillfälle flyttat ut över sitt lands gränser.

Syftet med seminariet var också att skapa en

"Hemvändande svenskar är visst något att satsa på!"

Staffan Paues leder gruppen som vill underlätta för hemvändande svenskar. Foto: Louise Ling-Vannerus

så kallad vängrupp där riksdagsmän kan ansluta sig för att stötta en viss fråga.

– Man kan säga att deltagarna var förvånade över det faktum att detta faktiskt är vår största enskilda invandrargrupp. Och inte minst konstaterade många att man inte ens tänkt i de banorna, men det skapade ett intresse hos åhörarna som jag tror kommer att öka ju närmre valtiden vi kommer.

Utredning

Idag arbetar Migrationsverket med en utredning om just cirkulär migration och den väntas inom kort utmytna i en proposition.

– Tyvärr fick vi kännedom om den här utredningen då remisstiden redan gått ut. Vi hade gärna sett att den bättre belyst situationen för hemvändande svenskar, konstaterar Staffan.

När Hemvändargruppen besökte migrationsminister Tobias Billström diskuterades flera olika förslag och idéer som man kan ta till sig från andra länder. I Frankrike t ex finns en särskild valkrets för de fransmän som bor utomlands. På så sätt kan de utse riksdagsledamöter som värnar om utlandsfransmännens intressen. I Indien finns ett särskilt departement för utlandsindier, med vilket man försöker knyta band till sina utlandsboende

och utnyttja den resurs de utgör för att främja Indiens intressen.

Tidigare fanns en rekommendation inom EU som sade att alla EU-länder ska arbeta för att vidmakthålla kontakten med sina medborgare som är bosatta utomlands. Den rekommendationen vill Hemvändargruppen lyfta upp igen.

Seminarium för rekrytering – 25 oktober i Stockholm

– Ett annat steg i vår strävan att lyfta fram återvändande svenskar är vårt rekryteringsseminarium som hålls den 25 oktober hos Ernest & Young i Stockholm. Vi vill visa på den utlandserfarenhet och tunga kompetens som många återvändande svenskar besitter. Varför ska det vara en nackdel att komma hem från utlandet när vi ser det som en fördel att skickas ut på en utlandstjänst? Ofta är kommentaren att människor som flyttar hem saknar kunskaper om affärslivet i Sverige. Men hur kan då de som skickas ut direkt väntas fungera i sitt nya land? Jag tror istället att de som bott utomlands, och kanske i flera länder, har utvecklat en enorm kapacitet att snabbt anpassa sig till nya situationer och miljöer, avslutar Staffan.

Seminariet kommer att bjuda på spännande talare och paneldebattsdeltagare. Bland annat kommer vi att få lyssna till Michael Treschow, ordförande i Svenskar i Världen och en paneldebatt med bland andra Salvatore Grimaldi, vd Grimaldi Industri AB och Staffan Paues f d affärsområdeschef vid Sandvik AB. Vi får också ta del av två återvändande svenskar (Bo Dankins, ordf. i Exportrådet och Ingmarie Froman, f d Brysselkorrespondent för SVT) olika historier om hur de upplevde sin återkomst till Sverige. Alltså en spännande agenda så befinner du dig i Stockholm - missa inte denna möjlighet att delta!

TIPS!

KOMPETENSBANKEN KOSMOPOLIT

– en databank för människor med utländsk bakgrund/ erfarenheter som söker jobb:
www.kompetensbank.net

**För mer information om seminariet och anmälan
senast den 19 oktober klicka nedan!**

http://www.sviv.se/content/Dokument/Inbjudan_Hemvandarseminarium2.jpg

Nyanlända svenskar till Berlin mottogs av Svenskar i Världen

Generalsekreterare Karin Ehnбом-Palmquist fanns på plats vid ett möte på svenska ambassaden i Berlin för nyanlända svenskar.

Svenskar i Världen var väl representerat, även vårt ombud Elisabet Hellstedt, Virginia Palm, som tidigare varit projektledare för Utlands-svenskarnas Parlamentet 2011 och tidigare redaktö-

från Svenska Kyrkan i Berlin, Lena Brolin, liksom representanter från svenska skolan, svenska handelskammaren och handelskontoret. SVT World presenterade sitt programutbud och samlingen avslutades med en frågetävling på temat Berlin och -

Karin Ehnбом-Palmquist på plats i Berlin för att samtala med nyanlända svenskar.

för barnen – Pippi Långstrump, en populär och välkänd figur även i Tyskland.

Det finns en stor, livaktig svensk koloni i Berlin och allt fler svenska ungdomar väljer att studera där. De nordiska ambasaderna, som är

ren för Svenskar i Världens tidning, Andreas Hermansson, deltog. Virginia som går en masterutbildning i Berlin, är från och med nu också ungdomsombud i Berlin. Tillsammans fick vi tillfälle att presentera vår verksamhet och framtida planer.

Från ambassaden deltog kulturrådet Marika Lagercrantz och Karin Viklund-Bornhausen och från SWEA i Berlin Gunilla Lager-Ebkes och Cecilia Stickler Schmidt. På plats fanns även nya kyrkoherden

samlökaliserade och har en gemensam samlings- och utställningslokal för olika kulturprojekt, är en enande faktor, liksom den väletablerade Svenska Victoriaförsamlingen. Vi kommer få höra mer om livet som svensk i Berlin under hösten, då Virginia har lovat att återkomma med rapporter från studentlivet där.

Kansliet slutar ta emot kortbetalningar

Från den 1 oktober 2012 måste alla kortterminaler i Sverige vara försedda med chip-läsare. Då Svenskar i Världen saknar den tekniken kan vi tyvärr inte längre ta emot kortbetalningar på kansliet. Du kan dock fortsätta att betala ditt medlemskap med kort via vår hemsida www.sviv.se

Gå in under fliken "Om SVIV" och menyvalet "Betala online". Glöm inte att ha både medlemsnummer och det senaste fakturanumret tillgängligt vid betalningen!

Du kan som vanligt betala via vårt bankgiro: 732-0542 eller plusgiro: 5 04-1.

Medlemmar som vill ha mer information om kortbetalningar är välkomna att höra av sig till kansliet, kansli@sviv.se.

För att betala med kreditkort gå in på vår hemsida www.sviv.se

Fullständig
Högstadiundervisning
via dator sedan 1994
www.sofiadistans.nu

Sofia Distansundervisning

Alsnögatan 11 plan 5
116 41 Stockholm
Sweden

Tel: 08-555 777 00
Fax: 08-555 777 07
mail@sofiadistans.nu

Vi är SVIV:s nya STYRELSEMEDLEMMAR!

Tove Lifvendahl

Född i Seoul, uppvuxen i Hälsingland, bor i Uppsala med man och två barn, samt arbetar i Stockholm. Är författare och samhällsdebattör och är verksam som Senior Fellow vid den gröna, liberala tankemedjan Fores.

Jag har ganska nyligen skrivit boken "Från sagoland till framtidsland", som handlar om att Sverige borde bli bättre på att ta tillvara sitt humankapital - det invandrade, det utvandrade och det hemvändande. Till den för Sverige mycket nödvändiga utvecklingen har SVIV en viktig roll att spela, och jag hoppas i mitt styrelsearbete kunna bidra till det.

Karin Nordlund

Är student vid Uppsala universitet och läser just nu på min sista termin innan jag kan ta ut min kandidatexamen i spanska. Har erfarenhet av styrelsearbete genom mitt engagemang i Uppsala studentkår, där jag satt som ordförande 2011/2012.

Jag vill sitta i styrelsen för Svenskar i Världen för att jag tror att vi kan vara ett viktigt verktyg för de studenter som befinner sig utomlands, eller vill bege sig utomlands. Det finns omständigheter som försvårar mobiliteten för svenska studenter, och dessa vill jag gärna sätta tänderna i!

Annika Rembe

Generaldirektör för Svenska institutet (SI) sedan 2010. Har lång erfarenhet av att främja Sverige utomlands; bl a som generalkommissarie för Sveriges deltagande i världsutställningen Expo 2010 i Shanghai och dessförinnan som kommunikationschef på det som numera är Invest Sweden. SI arbetar med att stärka bilden av Sverige i utlandet och driva prioriterade frågor för Sverige i världen, men även med att locka utländsk talang till Sverige. Att marknadsföra Sverige som en attraktiv studie- och forskningsnation är bland det viktigaste för oss just nu och något jag vill lyfta i SVIV.

svt.se/svtworld

Svensk tv över hela världen!

Nu sänder **SVT World** via satellit och IPTV till hela världen! Med **SVT World** får du en mix av svenska program från Sveriges Television.

För information och abonnemang: www.connova.se
+46 (0)141 - 20 39 10

facebook.com/svtworld

Idel glada miner på ÅRSMÖTET

Glada skratt och härlig stämning präglade trappan upp till Operaterassen när Svenskar i Världens medlemmar samlades för årsmöte. Intresset att träffas och höra mer om föreningens framtidsplaner var stort bland de 90 deltagarna.

TEXT LOUISE LING-VANNERUS / FOTO KERSTIN ALM

Vår generalsekreterare Karin Ehnbo-Palmquist inledde mötet med att berätta om det arbete som pågått i organisationen under året. Bland annat har ett antal resor gjorts som inte minst lett till att öka antalet ombud i världen som nu uppgår till 120.

Förändring

Organisationen genomgår förändring och webmaster Viktor Gustafsson avtackades och Louise Ling-Vannerus hälsades välkommen. Louise kommer att ansvara för kommunikationen inom Svenskar i Världen vilket innefattar tidningen och hemsidan såväl som att se över vår kommunikationsprofil.

Ekonomi är ett fortsatt bekymmer för föreningen då ambitionen är större än resurserna. För att ha balans i räkenskaperna måste därför alla aktiviteter vara självbärande. Den stora förlustpost som redovisas för 2011 får framförallt tillskrivas tidningen som nu alltså kommer att bli betydligt billigare genom att den blir digital och distribueras till medlemmarna via e-post. Bara portobesparingen uppgår till cirka 125 000 kronor per år! Såsom vår ordförande Michael Treschow klart poängterade:

– Svenskar i Världen måste verka i tiden och då får vi hänga med i den tekniska utvecklingen.

Styrelsen har jobbat på med fokus på framtid och ekonomi. För att fortsätta detta arbete frågade valberedningens ordförande, Claes-Johan Geijer, mötesdeltagarna om tillåtelse att välja om ett antal styrelsemedlemmar trots att deras mandat nu gått ut. Dessutom vill valberedningen göra en stadgeändring som innebär att man kan ta in fler styrelsemedlemmar. Detta på att många bor långt borta och ibland har svårt att närvara. Medlemmarna svarade ja på båda frågorna och tre nya styrelsekandidater presenterades; Tove Lifvendahl, kommunikationschef på Svenskt Näringsliv, Annika Rembe, generaldirektör för Svenska Institutet och

Karin Nordlund f d ordförande i Uppsala Studentkårer. Därefter avtackades vår nuvarande ungdomsledamot Lisa Gemmel som tyvärr inte har möjlighet att fortsätta i styrelsen.

Michael Treschow konstaterade nöjt att mångfalden är mycket god i vår styrelse!

”Brainstorming”

Karin och Michael fortsatte att ytterligare tala om Svenskar i Världens framtid. I styrelsen har man ägnat sig åt en del ”brainstorming” och även arbetet på att bena ut vem som är vår medlem och vad denne vill ha från organisationen.

Tanken är att Svenskar i Världen ska stärka upp sina kontakter med andra svenskknutna organisationer och grupper. Vår roll ska vara att förmedla deras idéer och önskemål till politiker och institutioner i Sverige. Vi ska också arbeta med att förbättra och tydliggöra hemsidan och se till att samverka med aktörer som kan bidra med förmåner för våra medlemmar. En viktig grupp att nå ut till är våra ungdomar som vi redan försöker nå via Facebook och andra digitala medier. Men här måste vi bli bättre.

- Ni som sitter här utgör kärntruppen och är jätteviktiga, fortsatte Michael, men betydligt fler av de 550 000 utlandssvenskar som finns måste nås och här finns det trots allt en mycket stor mängd personer som aldrig hört talas om SVIV. Vi besitter stor kunskap och kan hjälpa dessa med medborgarskapsfrågor, skattefrågor, kontaktnät mm. Under året har Svenskar i Världen fått fler unika besökare på hemsidan, men hur kan vi värva fler medlemmar?

Här saknades inte engagemang från deltagarna på mötet och många goda idéer kom upp.

- Små resurser och käm-pig ekonomi – många gånger förstår vi nog inte hur mycket jobb det är med att driva våra frågor. Ett stort tack till alla på kansliet och till alla fantastiska frivilliga och obetalda ombud! Men det gäller att vi hjälps åt. Ni som vill driva frågor och utveckla nätverket – gör det! Drömmen vore att ha ombud överallt. Någon gång kanske statsmakten inser vilken resurs detta är och stöttar oss finansiellt som man gör i våra grannländer. De bör ju tänka på alla dessa människor som finns där ute och som röstar och är svenska ambassadörer!

Och med de orden hälsades deltagarna välkomna till en trevlig lunch som ackompanjerades av Tristan Canos fantastiska pianomusik.

**Har du betalt medlemsavgiften för 2012?
Gå redan nu in på www.sviv.se och betala
för 2013 med en oförändrad avgift!**

HUR SKA DET GÅ FÖR EUROPA?

Europa – skymning eller gryning var temat för årets seminarium. Ett aktuellt ämne som berör oss i Europa på nära håll och som boende i länder som USA kanske inte får tillräcklig inblick i. Hur tänker egentligen politiker och experter – och hur mår euron och Europa? Dagens seminarium gav svar på många åhörarens frågor.

TEXT LOUISE LING-VANNERUS / FOTO KERSTIN ALM

Förväntningarna på årets seminarium var höga men verkade ändå överträffas! Hela 190 personer har bänkat sig i Näringslivets Hus stora hörsal och åhörarnas otroligt positiva kommentarer och omdömen blir belöning nog för allt arbete som lagts ned av så många i styrelsen, medverkande talare, tekniker, SVIV-personal m fl.

Efter några inledande ord av generalsekretären Karin Ehnбом-Palmquist och vår ordförande Michael Treschow är det dags för EU-minister Birgitta Ohlsson att ta plats i talarstolen.

- Jag gillar verkligen temat att Europa står inför ett vägskäl, inledde Birgitta Ohlsson. För i det vägskälet måste vi blicka framåt. Hur ser Frankfurt, London och Amsterdam ut om 20 år? Vi kan inte tillåta oss att förverkliga den nidbild som ut-

målats att Europa blir ett museum för gamla tider som kineser och araber åker och tittar på.

- Det finns vissa som profiterar på Europas dåliga ekonomi och höga arbetslöshet och de är de populistiska och främlingsfientliga partierna. Men vi måste stå upp för rörligheten i EU! Vi måste tillbaka till våra grundvärderingar och försvara rätten till alla människors lika värde, fortsätter Birgitta Ohlsson.

- För, fortsätter Birgitta med eftertryck, starka demokratier

bör också vara starka ekonomier för att se till att människor får leva i frihet. Och vi i Sverige måste vara en aktiv medlem för att kunna vara med och påverka att våra värderingar får bäring i ett framtida Europa. Som feminist vill jag också se

**”STARKA DEMOKRATIER BÖR
OCKSÅ VARA STARKA EKONOMIER”**
Birgitta Ohlsson

fler kvinnor på viktiga positioner i arbetslivet. Alltför många styrelser ser ut som Europas Centralbanks dvs inte en enda kvinna! Europa har inte råd att ha världens mest välutbildade hemmafruar!

En växande marknad

Efter den här dynamiska presentationen ännas scenen nu av Michael Treschow som i sin roll som ordförande i Unilever talar om hur intressanta Europas konsumenter är för ett globalt företag.

- Scenen för svenska och europeiska företag är en annan idag när de som tidigare exporterade till 20 länder nu exporterar till 200, berättar Michael. Men i takt med att marknaderna har blivit tio gånger så många så har även konkurrenterna ökat tiofaldigt.

I världen finns 500 miljoner välutbildade konsumenter. I Europa har 79 procent gått gymnasiet. Det är den mest välutbildade gruppen i världen varför Unilever inte behöver någon annan testmarknad.

Europas konsumtionskraft, som ligger på 100 000 kronor per person, är fyra gånger den kinesiska och sex gånger den indiska. Och handeln är den mest sofistikerade. Med vårt starka humankapital har vi, trots krisen, stått för många ledande innovationer inom forskning och utveckling och har inte mindre än 250 000 patentregistreringar. På Unilever har vi tre av våra världslabb i Europa där

"NÄR VATTNET DRAR SIG UNDA SER MAN VEM SOM HAR BAD- BYXORNA PÅ SIG!"

Lars Heikensten citerar W Buffet

man bland annat kan simulera hela butiker och studera köpmönster och beteende.

- Det är min övertygelse att företag inte kommer att lämna Europa utan vara kvar och försvara sin europeiska marknad. Om

man inte lyckas på hemmamarknaden så är man inte trovärdig ute i världen, avslutar Michael.

Euron och Europas ekonomi – hur ska det gå egentligen?

Ja, det är en fråga vi möts av dagligen inte minst i media. Lars Heikensten, fd riksbankchef och numera vd för Nobelstiftelsen var med i euroarbetets begynnelse och kan därför ge oss en bra bakgrund för att öka vår förståelse för dagens situation.

Han berättar följande:

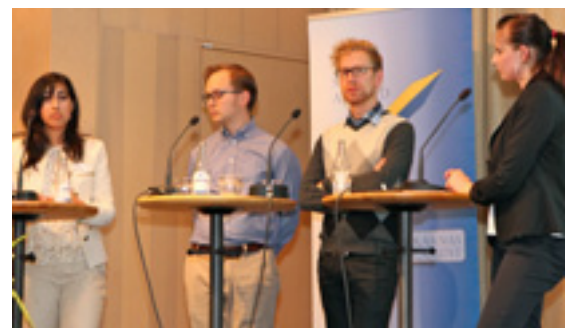
- När Europas länder närmade sig varandra tedde det sig också mer och mer naturligt att gå in i en gemensam valuta. Och visst förutspådde man att det skulle komma kriser, men det var något man skulle få ta för att uppnå politisk integration. På grund av kronfallet och krisen i början på 90-talet blev vi i Sverige dock mer alerta och medvetna om de problem som skulle kunna uppstå. Andra länder hade en mer naiv syn på de risker som en gemensam valuta skulle kunna innebära.

De första tio åren av euron var resultaten ganska bra; låg inflation och stabilitet i växelkurserna, men det fanns redan problem i södra Europa med brott mot stabilitetspakten.

- När vattnet drar sig undan ser man vem som har badbyxorna på sig, citerade Lars Warren Buffet. Å andra sidan, hade vi haft det gamla systemet när vi gick in i krisen 2008 hade det med all säkerhet rasat ihop med ökad protektionism som följd.

Men hur bör man då hantera finansiella kriser?

- Det måste gå snabbt – även om det innebär att man gör lite fel.

Man bör även ha en hög grad av öppenhet och man måste vara beredd att ta förlusterna. Här fallerade Eurounionen på samtliga punkter.

- Jag har aldrig tidigare, förutom sista året, hyst en oro för att euron inte skulle hålla ihop, men däremot har jag trott att enskilda länder skulle kunna komma att få lämna, avslutar Lars Heikensten.

- Dagens situation får också konsekvenser för de som sköter sig, fortsätter Annika Winsth, chefsanalytiker på Nordea. I Sverige har vi en gallet låg ränta och en stark krona. Är ni nöjda med O-avkastning på tio år? Det är bra att låna billigt, men pensionsbolagen som har lovat oss avkastning har bekymmer. Exportföretagen är missnöjda och importföretagen får det bättre. Jag tror vi kan hantera nivån i dagsläget men den viktiga frågan är om det här är permanent?

- Vad är det då för strukturreformer som vi behöver genomföra för att komma till rätta med problemen?, fortsätter Annika. Förutom skärpt konkurrens och ökad produktivitet krävs en lönebildning där man betalar för vad folk åstadkommer. Det har varit alldeles för höga löner som minskar konkurrenskraften. Även när det gäller pensionssystem måste det göras en översyn. Men så handlar det om kulturen. Man måste inse att man ska betala skatt men att ändra på det kan ta tre-fyra generationer.

Politiskt mod krävs

- Man har underskattat väljarna, befolkningen. Man kan inte bara spara sig till döds utan måste förklara varför, ge dem lite framtidstro. Man måste förklara för unga att det finns en morgondag som kan te sig ljusare om vi gör det här. Även i Tyskland skulle man sagt att det här gör

vi för tyska exportföretag och för tysk sysselsättning i stället för att säga att vi gör det här för Grekland och visa bild på en grek som sitter på ett kafé och röker en cigarr.

**”MAN HAR BRÄNT SIG MEN
MAN HAR LÄRT SIG”**

Annika Winsth

- Men vad säger att vi ska göra rätt nu? Jag tror att vi har lärt oss mycket under de sista fem åren, säger Annika. Man har hittat instrument, man har bränt sig men man har lärt sig.

Det som kan rädda euron är att kostnaden att bryta sönder den är så enormt stor, fortsätter Lars.

Årets Svensk i Världen prisas

Så kommer det högtidliga ögonblicket att få se Årets Svensk i Världen, Hans Rosling, professor i hälsa vid Karolinska Institutet, även belönad som Årets folkbildare, med kunskapspriset, Ingengörsvetenskapsakademiens guldmedalj, nu kröns med det viktigaste – nämligen Årets Svensk i Världen.

Hans inleder med att tacka så mycket och tycker att utnämningen var väldigt fin och rörande. Han säger också att han beundrar Svenskar i Världen som har sådan bredd från det mer konkreta att handha familjer och företag som rör sig i världen till att kunna presentera Sverige på den högsta strategiska nivån i världen.

Så som den ”underhållare” Hans Rosling är presenterar han sedan en form av statistisk jeopardy. Han ger oss svaren först i form av tre siffror; 0,13%, 15% och 5%. Och första frågan är hur stor del andelen svenskar är av världens befolkning?

- 0,13% är lite lågt, men man får ändå vara stolt och glad över det vi som liten nation lyckats med, säger Hans. 15% är andelen utlandsfödda av Sveriges befolkning. (29% av läkarna vilket är

intressant mot bilden man har av att invandraren är arbetslös). Och 5% vad är det då? Jo – det är ju ni, andelen utlandssvenskar av Sveriges befolkning! Vad är källan när statistiska centralbyrån ger den siffran? Jo, det är er förening, den officiella statistiskens källa! Man kan inte hålla rätt på dem som är utanför Sverige. Jag har länge argumenterat för att Socialstyrelsen måste ha en extra länsläkare för alla svenskar i utlandet. Det är ett av våra största landsting!

2050 kommer andelen svenskar i världen bara att sjunka marginellt till 0,11 % dvs ungefär en av tusen. Men vi hanterar den här statistikgruppen så valhäft och vet inte ens dödsorsakerna. Inom några år så kommer de flesta svenskar som dödas i trafiken att dödas utomlands. Trafikolyckor blir som malaria.

Nu när Hans verkligen har fått igång publiken föreslår han att vi ska spela i hans casino. Han börjar med att berätta att 1971 blev kvinnorna i Sverige 75 år och hade i snitt 2 barn medan de i Iran blev drygt 50 år och hade cirka 6 barn. Sedan kastar han ut frågan till publiken:

-Och vad är det idag?

”EUROPAKRISEN ÄR BARA EN LITEN ÖVNING FÖR VAD SOM KOMMER SEDAN” Hans Rosling

Första budet ligger på 4 barn och 60 år som medhjälparen/croupiern klistar upp på duken och snart följs det av fler bud. Då sätter Hans fart på kulan på duken som rullar och stannar på 1,64 barn och 73 år. Alltså färre barn än i Sverige idag. I det fattiga monsunrabade landet Bangladesh hade kvinnorna 1974 i snitt 7 barn och blev 41 år. När kulan sätter fart blir siffran i år 2 barn och 70 år. Den snabbaste utvecklingen i mänsklighetens historia. Och det intressanta är att antalet barn på jorden har slutat öka. Siffran på 2 miljarder barn under 15 år blir inte högre.

Det som skiljer idag är plånboken, köpkraften. Det är därför ingen regering kommer att få sitta kvar idag om det inte finns snabb ekonomisk tillväxt.

Vi kommer att bli 10 miljarder människor på jorden och hur det går till visar Hans mycket pedagogiskt med toalettrullar (!). Från det att befolkningen går ned på tvåbarnsnivå tar det en livslängd innan befolkningen slutar växa. Men det är inte att vi ska öka med 30 procent som är utmaningen utan att vi ska öka vår konsumtion med 300 procent!

- Idag måste västvärlden anpassas till övriga världen så det här med euron och europakrisen är ju bara en liten övning för vad som kommer sedan när man ska integreras med hela världen, säger Hans och innan man vet ordet av så har vår Svensk i Världen avslutat sitt anförande i vilket han trollbundit sin publik i över en timme.

Vi backade in – är vi på väg att backa ut?

Nu är det Pernilla Baralt, informationschef vid EU-kommissionen i Stockholm som ska leda en paneldebatt. Debattörer är Annika Ström-Melin känd ledarskribent på Dagens Nyheter, Ulf Dinkel-

spiel, som tidigare arbetat som Europaminister, vd på Exportrådet och ordförande i Svenskar i Världen samt Jasenko Selimovic, statsekreterare hos integrationsministern.

Vilket EU har vi idag?

Jasenko inleder med att berätta att han tror att vi kommer att se ett förbättrat EU och en för-

”SAMARBETET HANDLAR MYCKET OM SOLIDARITET”

Annika Ström-Melin

sämrad svensk inställning.

– Vi, danskarna och britterna är de tre nationer som är mest ne-

gativa till EU. Skälet till det är att vi ser oss själva som bättre, mer jämställda, mer utvecklade osv. Vi anslöt oss för att det skulle vara bra för freden och för ekonomin. Vi backade in. Krisen kommer nu att förstärka den negativa attityden.

Annika Ström-Melin är chockad över utvecklingen i flera av EU-länderna men säger att man får sätta in EU i ett historiskt perspektiv och då kan man konstatera att det är något fantastiskt som har hänt! Utvidgning, murens fall, rörlighet över gränserna. Se tillbaka till den kris och skepsis vi hade på 70-talet. Man övervann det!

– Samarbetet handlar mycket om solidaritet, hur mycket eller lite visar Sverige solidaritet i jämförelse med andra medlemsländer? Jag tycker det finns ökade tecken på att Sverige som har en stark ekonomi tar ett ökat ansvar för att driva på tillväxten och på så sätt hjälpa underskottländerna ur krisen. Det hjälper inte för dem att bara skära ned och spara.

– Ja, solidaritet skapas av behovet att solidaritera sig med andra, fortsätter Jasenko. För mig är EU ett fredsprojekt. Det kan låta abstrakt, men inte för mig: väldigt många av mina vän-

ner skulle ha levt om dagens EU hade funnits på 80-talet. Att inte ha EU och tro att man ska klara sig i den globala utvecklingen är ogenomtänkt.

Ordet lämnas över till Ulf Dinkelspiel, fd ordförande i SVIV som förde in Sverige i EU:

– I regeringsförklaringen står det att Sverige ska tillhöra kärnan i EU-samarbetet. När läget stabiliserat sig är inträde i euron då en naturlig del för att tillhöra den kärnan. Men trots att vi nu inte deltar i det samarbetet tycker jag att Sverige spelat en mycket aktiv och konstruktiv roll.

Unga i Europa – hur stort är intresset?

Frågan ställer moderator Camilla Georgsson, fd ordförande i Sveriges Förenade Studentkårer till en ungdomspanel bestående av Patrick Krassén, Svenskt Näringsliv, Love Hansson, tidigare student i Berlin och Klaudyna Augler, Female Economist of the year 2012.

Bland svenska studenter är det fortfarande studier i Europa som dominerar idag. På topp-fem listan ligger Storbritannien, USA, Danmark, Polen och Tyskland. Men av de 3 miljoner unga människor som läsåret 2011/2012 tagit del av det europeiska utbytesprogrammet Erasmus var andelen svenska studenter endast 3 000? Hur kommer det sig att vi är så dåliga på att utnyttja den möjligheten?

– Språket kan vara en barriär och olikheterna en annan, svarar Patrick Krassén som arbetar med ungdomsfrågor på Svenskt Näringsliv.

– Kan eurokrisen ha påverkat viljan att studera där?, frågar Camilla Georgsson.

– Ja, det skulle vara den starka kronan i positiv bemärkelse, men annars inte. Undersökningar visar att studenterna inte studerar utomlands för att öka möjligheterna till jobb där, utan just

för att få en ny upplevelse och få en starkare CV för jobsökning i Sverige, fortsätter han.

Alla i panelen känner att det ger ett mervärde för deras CV att de har ökat sin kommunikativa förmåga och fått ökad förståelse för andra människor och situationer. Att ha större studielån är därför värt den investeringen.

Vad gör EU-ledamöterna?

Från moderatorn Helena Stålnert får vi höra att Europaparlamentet har 754, av folket direkt valda, ledamöter varav 20 är svenskar. Två av dessa är Anna Maria Corazza Bildt, Moderaterna, och Olle Schmidt, Folkpartiet, som nu tar över scenen.

”DET ÄR FARLIGT NAIVT ATT TRO ATT FRIHETEN I EUROPA ÄR GIVEN FÖR ALLTID”

Anna Maria Corazza Bildt

Olle tror på euron och hävdar att Sverige aldrig kan tillhöra Europas kärna om vi står utanför eurosamarbetet. Vi

har fått mindre att säga till om från svensk sida. Till de riktigt tunga posterna utser man inte gärna en svensk ledamot, konstaterar han.

- Ja, den största faran för Sverige idag är utanförskapet, säger Anna Maria. Vi tycker att vi är så mycket bättre än resten av Europa, vi jobbar, vi betalar skatt, vi har ordning på finanserna. Vi har inte varit i krig på så lång tid att vi inte kan tänka oss att det kan ske.

- Vi måste lyfta debatten om vad Europaparlamentet faktiskt gör för medborgarna och inte bara belysa vad ministrar gör och inte gör.

Hur medverkar ni för att skapa ett förtroende för euron och den ekonomiska politiken?

- Vi sitter båda i marknadsutskottet och vi försöker verkligen försvara den fria rörligheten. Vi lagstiftar om gemensamma patent, offentlig upphandling mm, berättar Anna Maria. Vi måste skapa fler jobb och de startar med fri rörlighet.

Att man kan söka jobb, starta en verksamhet, handla på nätet, öppna bankkonton och studera överallt i Europa.

- Vi måste ha en väl fungerande marknad för att återfå vår konkurrenskraft. Och arbetslösheten, inte minst bland ungdomar, är vår allra största fråga. Medborgarna frågar sig med rätta: Vad ska vi ha Europa till om vi inte kan lösa detta grundläggande problem. Vi måste fördela pengarna mer strategiskt för många regeringar vill inte att budgeten ska öka, snarare minska. Men vi bör dra ned på jordbruksbudgeten till förmån för forskning och hållbarhet.

Kommer politikerna i Europa ha modet att fatta de beslut som krävs?

- Verkligheten ska tvinga dem att fatta de beslut som krävs. Det måste bli mer Europa och då menar jag inte mer budget utan ett mer integrerat samarbete. Man måste fundera över vad solidaritet betyder, fortsätter Anna Maria. Jag vill att svenska folket ska få vara med och formulera framtidens Europa – inte bara få skriva under! Här ska era barn och barnbarn bo och leva. Det är den största demokratiska frågan som man måste förankra nu i Sverige.

- Det är farligt naivt att tro att friheten i Europa är given för all evighet, avslutar Anna Maria.

Slutligen tackar vår generalsekreterare, Karin Ehnбом-Palmquist alla fantastiska talare, paneldeltagare och övriga som gjort dagen möjlig och innan tonerna av Christer Sjögrens ”I love Europe” strömmade ut genom högtalarna inbjuds alla till Europahuset för en cocktail med mingel.

LJUV MUSIK OCH STÄMNING UNDER ÅRETS KONSERT

Ett nu återkommande inslag under årsmötesdagarna är konserten som Svenskar i Världen genomför i samarbete med 1,6 & 2,6 miljonerklubben och SWEA. Konserten är så populär att platserna snabbt tar slut och åhörarna får köa.

TEXT LOUISE LING-VANNERUS / FOTO KERSTIN ALM

Det är lätt att förstå varför ett sådant här evenemang drar stor publik. Det är en stund att stanna upp i tiden och lyssna på fantastisk sång och musik i trevlig miljö. Huvudpunkten i årets program var förstås när Prinsessan Christina, Fru Magnuson, delade ut Sigrid Paskells stipendium inom Scenkonsterna och pristagaren, Sanna Gibbs, med stor inlevelse presenterade och framförde två operettnummer. I sommar kommer hon att medverka i Trollflöjten på Confidencen.

Många fascinerades också av de fantastiskt duktiga eleverna från Lilla Akademien som spelade folkmusik såväl som klassiska stycken. En av eleverna var Daniel Thorell, endast 14 år, som veckan därpå fick äran att spela under Polar Music Prize ceremonin.

Ett annat känt namn var Henrik Måwe - en av Sveriges främsta av den yngre generationen konsertpianister, med framträdanden i bland annat större delen av Europa, USA, Sydafrika och Dubai bakom sig. Och även Marcus Forss, en begåvad ung svensk-amerikan som spelat sin klarinett i över 80 soloframträdanden runt om i världen.

Efter avslutad konsert inbjöd konferencier Alexandra Charles publik och musiker till drinkmingel på "Stallets" charmiga innegård.

Stadsbuds

www.stadsbudskontoret.eu

Grundat
1888

Kontoret

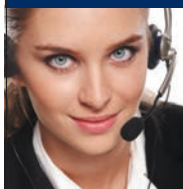
Örnsköldsvik

Stockholm

Cannes

Varsamma Bohagstransporter

Stadsbudskontoret
Kontrollvägen 11, 126 79 Hägersten
Telefon +46 (0)8 645 04 40
Telefax +46 (0)8 645 74 40
info@stadsbudskontoret.eu
www.stadsbudskontoret.eu

Vi tänker världen

*Non Resident – för dig med
finansiella intressen i Sverige*

Oavsett om du är på väg att flytta, redan bor utomlands – eller om du är på väg hem igen – så är det viktigt att ta reda på vad du ska tänka på och hur du ska agera i olika situationer som kan dyka upp.

Kontakta gärna oss så berättar vi mer.

Stockholm, +46 8 763 64 67
nonresidentprivates@seb.se

Göteborg, +46 31 62 19 02
nonresidentprivateg@seb.se

seb.se/nonresident

SE|B

Ta plats på den internationella marknaden

Vi skräddarsyr nätbaserade utbildningar
i 11 språk efter din verksamhets behov.

Några exempel:

- Arabiska för nybörjare
- Att göra affärer i Kina, Brasilien eller Ryssland
- Affärsengelska
- Franska med EU-inriktning
- Tyska för affärslivet

För mer information, kontakta Mandy Bengts,
mab@du.se, 023-77 83 46, www.du.se/sprakcentrum

HÖGSKOLAN
DALARNA

FÖRE & EFTER FLYTTEN

Hur gör man med pensioner, skatter och anställning inför och efter en utlandsflytt. Kerstin ger råd.

TEXT KERSTIN GUSTAFSSON

Klarläggande fråga nr 2/ 2012

PENSION I TYSKLAND FÖR AMERIKANSK MEDBORGARE

Enligt dubbelbeskattningsavtalet mellan Sverige och Tyskland beskattas pension från Försäkringskassa/Pensionsmyndighet och tjänstepension från offentlig tjänst till amerikansk medborgare bosatt i Tyskland, endast i Sverige.

Om din hustru varit tysk medborgare hade däremot beskattning skett endast i Tyskland.

Pensionen ska inte beskattas i Tyskland, men har ändå rätt att beaktas om det finns andra inkomster i Tyskland, vilket kan öka skatten på en progression i den tyska skatteskalan.

RÄTT TILL SVENSK SJUKVÅRD VID TILLFÄLLIG VISTELSE I SVERIGE

Jag och min familj är bosatta utanför EU-området men tillbringar somrarna i Sverige.

Vi har vid några tillfällen varit tvungna att uppsöka vårdcentral respektive sjukhus för vård.

Kunskapen om vad som gäller för utlandssvenskars rätt till vård och vilka kostnader som gäller för akut respek-

tive planerad vård varierar i högsta grad hos vårdinrättningarna. Vad gäller egentligen och var kan man inhämta information?

Denna fråga är högaktuell speciellt under sommaren, då många befinner sig i Sverige på semester. Frågan kan inte enkelt besvaras under Frågor & Svar eftersom det varierar på kategori utlandssvensk, vilket land man är bosatt i, om det finns sociala konventioner med landet, akut eller planerad vård, tandvård etc.

Sveriges kommuner och lands-ting har tagit fram en handbok (5:e upplagan 2010) för personal som arbetar med patientavgifter och fakturering i de fall vård ges till personer från andra länder. Publikationen heter "Vård av personer från andra länder" och finns på: www.skl.se/publikationer och är mycket informativ med tabeller och skriftlig information.

Publikationen är omfattande och kan ta tid att ladda ned. Ett enklare sätt är att ringa Hälso- och sjukvårdsförvaltningen och fråga vad som gäller i det enskilda fallet; telefon +46 8-12 31 30 82, mån-fre kl 09-11 och 13-15.

SKATTENIVÅER PÅ MALTA

Jag ska flytta till Malta under nästa år. Vilka nivåer och intervaller gäller om jag arbetar där?

Du kommer att ha statusen Ordinary Resident och beskattas som övriga som arbetar i landet. Högsta marginalskatt är 35 procent. För en gift person är de första €11 900 skattefria, därefter är intervallerna 15 respektive 25 procent. Belopp över €28 700 beskattas med 35 procent. Motsvarande för en ensamstående person är €8 500 skattefritt. Allt över €19 500 beskattas med 35 procent. För mer information besök maltesiska skatteverkets (Inland Revenue) hemsida: www.ird.gov.mt.

ÄRFT HUS SKÄL TILL NY SKATTESTATUS?

Är bosatt sedan tio år i Saudi Arabien på grund av mitt arbete. När vi flyttade tog vi bort alla anknytningar till Sverige. Min far är nu gammal och vill skriva över ett fritidshus på mig och min bror. Huset kan i viss mån användas permanent. Kan detta ge mig anknytning i Sverige och därmed påverka min inkomst här i Saudi? Jag

förstår att jag måste betala fastighetskatt och deklarerat huset i Sverige. Kan detta påverka min skattestatus ur ett svenskt perspektiv? Huset kommer eventuellt att hyras ut. Även hyresinkomsten måste jag förstås deklarerat?

Huset kan inte ge dig anknytning till Sverige. Dels är det ett fritidshus, vilket du har rätt att ha, dels har du varit bosatt utomlands i så många år att även om huset kan betraktas som permanentboende kan det i sig inte ge dig väsentlig anknytning i Sverige. Du måste givetvis deklarerat huset i Sverige och betala fastighetskatt. Detta påverkar inte din skattesituation avseende din

arbetsinkomst i Saudi-Arabien. Om du och din bror väljer att hyra ut huset, beskattas hyresinkomsten med 30 procent kapitalskatt efter vissa schablonavdrag, se: Uthyrning av småhus, www.skv.se – broschyr SKV330, sidan 39.

VART SKA JAG VÄNDA MIG FÖR UNDERHÅLLSBIDRAG FÖR SONEN?

Jag är en svensk mamma, bosatt i USA i mer än 20 år. Jag har en son född här i USA. Min sons pappa har åkt tillbaka till Sverige och vägrar betala underhållsbidrag. Vem ska jag vända mig till i Sverige? Jag kan inget om den svenska lagstiftningen.

I Sverige är det Försäkringskassan, som handlägger dessa ärenden, men du ska först vända dig till den myndighet som handlägger dessa ärenden i USA och be att de skickar en ansökan om inledning av underhållsbidrag. Myndigheten ska hjälpa dig att sammanställa alla nödvändiga handlingar och sedan skicka dessa till den svenska försäkringskassan i Sverige, som ser till att din ansökan kommer till rätt myndighet i Sverige. Om något underhållsbidrag inte är fastställt kommer Försäkringskassan att anlita en svensk advokat som kan hjälpa dig.

Beställ ditt eget exemplar av årets tidskrift!

Utrikespolitiska institutets forskningsmagasin har utsetts till Årets Tidskrift med motiveringen:

”I det lilla formatet får vi del av hela världens utmaningar läsare men är ändå lättillgänglig i sitt text- och formspråk. Fyller ett tomrum i svensk fackpress.”

Beställ här:
info@ui.se | 08-51176805

LÄGRE SKATT PÅ SPARANDE

Nu har kartan återigen ritats om för den som bor i utlandet men fortsätter att göra investeringar i Sverige. Det mesta har gått åt rätt håll – det vill säga lägre skatt i Sverige.

TEXT CECILIA GUNNE

Tidigare har alla svenska fonder varit utdelande och den som bor i utlandet tvingats betala svensk kupongskatt på den utdelningen. Kupongskatten har oftast varit 15 procent och ofta är utdelningen skattepliktig även i det land där du bor – inte sällan med högsta marginalskatt. Du kan också tillgodoräkna dig den svenska kupongskatten mot skatten i utlandet – så kallad avräkning (tax credit).

Slopad skatt på fonder

Svenska investeringsfonder (tidigare kallade värdepappersfonder) har tidigare varit tvungna att ge utdelning årligen för att inte dubbelbeskattning skulle uppkomma för alla andelsägare i Sverige. Från och med 2012 har den beskattningen lagts om så att skatten på fondnivå har slopats. Då behöver svenska fonder inte längre ge utdelning för att skydda andelsägarna från dubbelbeskattning.

I stället har Sverige infört en så kallad fondskatt som ska betalas bara av andelsägare som är bosatta i Sverige. Skatten tas ut genom att andelsägarna ska ta upp en schabloninkomst på 0,4 procent av fondvärdet vid årets ingång. Denna beskattas för privatpersoner som inkomst av kapital med 30 procent. Denna fondskatt tas inte ut för andelsägare som är bosatta i utlandet och inte är obegränsat skattskyldiga i Sverige.

Kupongskatten försvinner

Samtidigt har Sverige slopat den svenska kupongskatten på utdelning på svenska aktier som betalas till utländska fonder. Du som har flyttat ut är inte heller skattskyldig i Sverige för kapitalvinster vid försäljning och inlösen av fondandelar. Det är inte någon ny regel.

Två sparformer utan tioårsregeln

För den som nyligen har flyttat från Sverige fortsätter Sverige att ta ut 30 procents skatt på kapitalvinster vid försäljning av aktier. Om du säljer svenska aktier när du har bott utomlands i mindre än 10 år är du skyldig att deklarerar vinsten i Sverige och får betala 30 procent skatt här.

Detsamma gäller om du har bott utomlands i mindre än 10 år och äger utländska aktier. Skillnaden är dock att tioårsregeln gäller för utländska aktier bara om de har köpts under tid du var bosatt i Sverige eller av annan anledning var obegränsat skattskyldig här.

Numera finns det två sparformer där man kan äga svenska och utländska aktier utan att träffas av 10-årsregeln. Det är dels kapitalförsäkringar, dels den nya sparformen investeringsparkonto.

Investeringsparkonto

Investeringsparkonto är ett särskilt konto/depå där man kan spara i bankinlåning i svensk och utländsk valuta, investeringsfonder och andra marknadsnoterade värdepapper.

Den som bor i Sverige och sparar på ett investeringsparkonto beskattas årligen för en schablonavkastning på sparmedlen. Den ska tas upp som inkomst av kapital och beskattas med 30 procent. I år är schabloninkomsten 1,65 procent och skatteuttaget blir därför knappt 0,5 procent. Ingen skatt uppkommer när man tar ut medel från detta sparande och man betalar heller ingen skatt på ränta, utdelning eller kapitalvinst.

Du som bor i utlandet kan också spara på

Forts på nästa sida.

CECILIA GUNNE | SKATTER

Cecilia är skattejurist på Lindskog Malmström Advokatbyrå och sakkunnig i expertpanelen på www.sviv.se | E-post cecilia.gunne@lmlaw.se | Webb www.LMLAW.se

Det finns några i Sverige som bara har ditt bästa för ögonen och som kämpar för dina rättigheter

Bli medlem och få tillgång till:

- **juridisk & ekonomisk rådgivning**
- **viktig information i tidning, nyhetsbrev och på hemsida**
- **rabatter på försäkringar, hyrbil, tidningsprenumerationer mm**
- **stipendier och feriebidrag för studier**

För svenskar – i världen
www.sviv.se

ett investeringssparkonto. Då behöver du inte ta upp någon schabloninkomst i Sverige. Du ska inte heller betala skatt på kapitalvinster på svenska eller utländska aktier enligt tioårsregeln. Däremot tar Sverige ut kupongskatt på utdelning på svenska aktier och utdelning på svenska fonder precis som om du sparat på en vanlig depå eller vanligt konto. Eftersom svenska fonder i allmänhet inte kommer att ge någon utdelning tjänar du på att spara i fonder i stället för att äga svenska aktier direkt. Aktieutdelningarna blir då skattefria eftersom fonden inte betalar någon skatt på dem och fonden inte ger utdelning som skulle ha lett till kupongskatt.

Sparande i kapitalförsäkring

Sparande i kapitalförsäkring innebär också att

du slipper skatta för kapitalvinster på aktier i Sverige enligt tioårsregeln. Vid kapitalförsäkring är det ju försäkringsbolaget som "äger" aktierna. Ofta är det billigt med svenska kapitalförsäkringar.

Om du sparar i en svensk försäkring drabbas du dock av avkastningsskatt samtidigt som utdelningar till försäkringen blir skattefria. Om du i stället sparar i en utländsk kapitalförsäkring slipper du avkastningsskatten på för närvarande 0,5 procent per år. Å andra sidan tar Sverige kupongskatt på utdelningar på svenska aktier och fonder till försäkringen. Vilken skattesats det blir beror på vilket land försäkringsbolaget finns i, vanligen 15 procent.

UNGDOMS- OMBUDET HAR ORDET

Johannes Danielsson funderar över avskedets oundviklighet och om man någonsin vänjer sig vid att säga adjö?

TEXT JOHANNES DANIELSSON

Några tankar om avsked

En tanke som vid upprepade tillfällen slog mig under de sista veckorna jag tillbringade i utlandet den här gången, i augusti i år, var den om avskedets oundviklighet. Det att av alla dagar, måste en vara den sista. Det kommer alltid en sista morgon och en sista kväll på en plats.

För utlandssvenskar, och speciellt de som på något sätt är utsända, är kanske avskedet en naturligare del av vardagen än för andra. Man påminns ständigt av det där första avskedet från Sverige – inte minst vid återresan efter sommarvistelserna. Den som jobbar i en internationell miljö måste dessutom handskas med de ständiga avskeden från kollegor och deras familjer.

Vänjer man sig någonsin vid att säga adjö? Det är kanske en fråga som bör ställas till föreningens äldre medlemmar. Jag misstänker att det är litet som att gå upp ur sängen – vissa är bra på det, andra kämpar lika hårt varje morgon. Kanske är det bästa sättet att lära sig att ta avsked att inte fästa sig alltför mycket vid nya personer och platser. Tyvärr är det en strategi som gör livet fattigt i alla andra avseenden.

Även om man ofta tar det för givet, är det tänkvärt att man idag kan korsa jorden över en natt. Att det är möjligt att somna under en stjärnbild som södra korset, för att sedan äta frukost i ett sensommar-Sverige, är för mig nästan ofattbart. Det är väl därför det ibland kan vara så svårt att förstå att man bara alldeles nyligen befann sig i den där världen, i den där verkligheten, som är så avskild och annorlunda från allt man möter på den nya platsen.

På något sätt hör detta ihop med avskedet, speciellt när man själv lämnar för en lång resa. I det fallet kan det vara själva vetskapen om att man alldeles snart kommer att befinna sig i en värld som är så avlägsen från denna att det knappt kommer att kännas som att man någonsin varit där som är ledsam; vetskapen att man kommer att glömma.

Men precis som så mycket positivt har en baksida, har avskedet en framsida. Att ett avsked är sorgligt, är trots allt ett kvitto på att man njutit av tiden dessförinnan. Den som upplever många avsked, har sannolikt också ett liv fullt av nya möten. Avskedet är priset för nya äventyr.

Johannes

Unika gåvor från svenska Lappland
ur vår egen produktion av sydsamisk slöjd
Välkommen till vår hemsida och webbutik

Unique gifts from swedish Lapland
with handicraft made by ourselves in south lappish tradition
Welcome to our website and webshop

Doris and Sven-Åke Ristfjell

www.sameslojd.se

SVERIGES LEDANDE INTERNATSKOLA

Gymnasie- och grundskoleutbildning på svenska eller engelska. IB-program sedan mer än 30 år med mycket goda resultat. Mångfald av fritidsaktiviteter och nära kontakter med högskolor och näringsliv. Vår skola ligger i idylliska Sigtuna, invid Mälaren, nära till både Stockholms kulturliv och Arlanda flygplats.

Kom och besök SSSL, ett Sverige i internationell tappning. Vi ställer upp under hela läsåret och visar verksamheten. Vi erbjuder också möjligheten att lära känna skolan och internatlivet genom provboende.

Under sommaren erbjuder vi sommarkurser i svenska och matematik.

SIGTUNASKOLAN HUMANISTISKA LÄROVERKET

Telefon: +46 8 592 571 00

www.sshl.se

